

VI. Politiske spørgsmål.

I. Mellemøsten.

(Dagsordenens punkt 66).

I. Spørgsmålets behandling i sikkerhedsrådet og på den første ekstraordinære plenarforsamling.

Den 29. oktober 1956 overskred israelske styrker grænsen til Ægypten og stødte frem mod Suezkanalen. Den 30. oktober overgav Storbritannien og Frankrig Ægyptens og Israels diplomatiske repræsentanter i London og Paris noter indeholdende krav om, at kampene mellem parterne umiddelbart skulle bringes til ophør, og at styrkerne skulle trækkes tilbage til linjer, der ligger 16 km fra hver side af Suezkanalen. Samtidig forlangtes, at de to lande inden 12 timer skulle acceptere en midlertidig besættelse af kanalzonen, i modsat fald ville britiske og franske styrker med magt gennemføre besættelsen.

Det britisk-franske ultimatum blev accepteret af Israel på betingelse af en tilsvarende accept fra ægyptisk side, men afsloges af Ægypten, og der blev derefter givet ordre til britisk-fransk aktion i Suezområdet.

Samme dag trådte sikkerhedsrådet på amerikansk initiativ sammen til et møde, hvorunder Amerikas Forenede Staters delegerede fremsatte et resolutionsforslag, som opfordrede Israel og Ægypten til øjeblikkeligt at indstille fjendtlighederne og Israel til øjeblikkeligt at trække sine væbnede styrker tilbage til den faste våbenstilstandslinje. Endvidere opfordredes alle medlemmer af De Forenede Nationer til at afholde sig fra magtanvendelse eller trussel om magtanvendelse i området på enhver måde, som er uforenelig med De Forenede Nationers formål, samt at afholde sig fra at give Israel militær eller økonomisk bistand, så længe dette land ikke handler i overensstemmelse med resolutionen.

Under den efterfølgende debat støttede de fleste af rådets medlemmer, herunder også Sovjetunionens delegerede, det amerikanske resolutionsforslag. Storbritanniens og Frankrigs delegerede erklærede imidlertid, at en fortsættelse af fjendtlighederne mellem Israel og Ægypten ville true sejladsen gennem Suezkanalen, og anmodede

sikkerhedsrådet om at støtte de forholdsregler, der var taget af den engelske og franske regering, og ikke at misforstå de to regerings bevæggrunde.

For resolutionsforslaget stemte 7 lande (Cuba, Iran, Jugoslavien, Kina, Peru, Sovjetunionen og USA), medens Frankrig og Storbritannien stemte imod og Australien og Belgien afholdt sig fra at stemme. Da to af rådets permanente medlemmer således havde benyttet deres vetoret, blev resolutionsforslaget ikke vedtaget.

Under et påfølgende møde, indkaldt efter ægyptisk anmodning, forelagde Sovjetunionens delegerede et resolutionsforslag gående ud på, at sikkerhedsrådet skulle udtale sin beklagelse over, at israelske styrker var trængt ind på ægyptisk område og således krænkede våbenstilstandsoverenskomsten. Ifølge resolutionsudkastet anmodede rådet endvidere Israel om straks at trække sine tropper tilbage til våbenstilstandslinjen. Et ændringsforslag fremsat af Kinas delegerede, og ifølge hvilket både Israel og Ægypten opfordredes til at indstille kampene, accepteredes af Sovjetunionens delegerede „i enighedens interesse“. Ved afstemningen om dette forslag nedlagde Frankrig og Storbritannien på ny veto, medens Belgien og USA afholdt sig fra at stemme.

Efter at sikkerhedsrådets behandling af sagen således var blevet standset, fremsatte Jugoslavien forslag om, at rådet skulle indkalde en ekstraordinær plenarforsamling, hvilket kan ske, såfremt 7 medlemmer af rådet (uanset hvilke) ønsker dette.

Det jugoslaviske forslag kom til behandling i sikkerhedsrådet den følgende dag, d. v. s. den 31. oktober. Fra britisk side fremsattes forslag om at afvise en indkaldelse, hvilket forslag blev forkastet med 6 stemmer mod 4. Ved afstemningen om det jugoslaviske resolutionsforslag stemte 7 lande for (Cuba, Iran, Jugoslavien, Kina, Peru, Sovjetunionen og USA), medens Frankrig og Storbritannien stemte imod og Australien og Belgien afholdt sig fra at stemme. Det ekstraordinære plenarforsamlingsmøde blev fastsat til den 1. november.

På denne ekstraordinære plenarforsamling forkastede 62 af 71 FN-nationer Frankrigs